

277; II, 308; III, 246; IV, 369; V, 90; Kâdî Abdülcebbâr, *el-Muğnî*, XI, 102-105, 134-135, 139, 141, 293, 387-390, 505, 528; XII, 445; Debûsî, *Takvîmü'l-edille fi usûli'l-fıkh* (nşr. Halîl Muh-yiddin el-Meys), Beyrut 1421/2001, s. 81-83, 101; İmâmü'l-Haremeyn el-Cüveynî, *el-Ğıyâsî* (nşr. Abdülazîm ed-Dîb), s. 444-446, 478, 502, 512; Gazzâlî, *İhyâ*, Kahire 1352/1933, I, 200-201; II, 96; Ebü'l-Vefâ İbn Akîl, *el-Vâzih fi usûli'l-fıkh* (nşr. G. Makdisî), Beyrut 1417/1996, I, 141-142; İzzeddin İbn Abdüsselâm, *Kavâ'idü'l-aḥkâm*, Beyrut, ts. (Dârü'l-ma'rife), I, 29-34; II, 3, 5-14; Karâfî, *el-Furûk*, Beyrut, ts. (Âlemü'l-kütüb), I, 118-120, 127; II, 129; a.m.f., *ez-Zahîre* (nşr. Muhammed Haccî), Beyrut 1994, I, 340-344; Tûfî, *Şerhu Muhtaşarı'R-Rauza* (nşr. Abdullah b. Abdülmuhsin et-Türki), Beyrut 1407/1987, I, 176; III, 512-514; Abdülazîz el-Buhârî, *Keşfü'l-esrâr* (nşr. Muhammed el-Mu'tasım - Billâh el-Bağdâdî), Beyrut 1417/1997, I, 434; IV, 332-333; Tâceddin es-Sübkî, *el-Eşbâh ve'n-nezâ'ir* (nşr. Âdil Ahmed Abdülmecûd - Ali Muhammed Muavvaz), Beyrut 1411/1991, I, 48-49; Şâtîbî, *el-Muvafakât*, I, 213, 265, 301-302, 314-337, 340-341, 356; II, 107-168; III, 299; Zerkeşî, *el-Mensûr fi'l-kavâ'id* (nşr. Teysîr Ahmed Mahmûd), Küveyt 1402/1982, III, 169-174, 397-398; Bedreddin el-Aynî, *'Umdetü'l-kârî*, Beyrut, ts. (Dâru İhyâ'it-türâsîl-Arabî), X, 124; Süyûtî, *el-Eşbâh ve'n-nezâ'ir* (nşr. Muhammed el-Mu'tasım - Billâh el-Bağdâdî), Beyrut 1407/1987, s. 160-172; İbn Nüceym, *el-Eşbâh ve'n-nezâ'ir* (nşr. M. Mutî' el-Hâfîz), Dimaşk 1403/1983, s. 84-93; Ahmed b. Muhammed el-Hamevî, *Ğamzû 'uyûni'l-beşâ'ir*, Beyrut 1405/1985, I, 245 vd.; *Mecelle*, md. 17-18, 22; Ali Haydar, *Düerü'l-hükkâm*, İstanbul 1330, I, 70-72, 76-82; Sâlih b. Abdullah İbn Hamîd, *Ref'u'l-harac fi ş-şer'ati'l-İslâmiyye*, Mekke 1403; Mustafa Bakır, *İslâm Hukukunda Zaruret Halî*, Ankara, ts., s. 75-87, 209-218; Adnân M. Cum'a, *Ref'u'l-harac fi ş-şer'ati'l-İslâmiyye*, Dimaşk 1413/1993; Refik el-Acem, *Mevsû'atü muştalahâti usûli'l-fıkh 'inde'l-müslimîn*, Beyrut 1998, II, 1427-1428; Abdurrahman İbrâhîm el-Kilânî, *Kavâ'idü'l-maḥâsîd 'inde'l-İmâm eş-Şâtîbî*, Amman 2000, s. 273-358; M. Revvâs Kal'acı, *el-Mevsû'atü'l-fıkhîyyetü'l-müeyyese*, Beyrut 1421/2000, II, 1798-1801; Ferac Ali el-Fakih Hüseyin, *Mezâhirü'l-teysîr ve ref'u'l-harac fi ş-şer'ati'l-İslâmiyye*, Dimaşk 1423/2003.

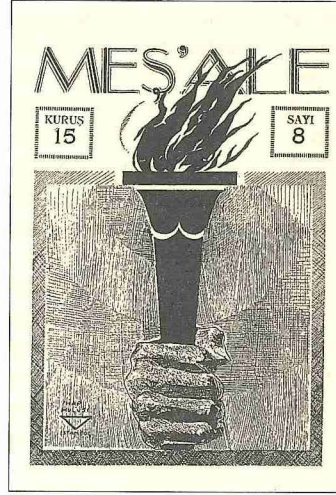
ŞÜKRÜ ÖZEN

MEŞ'ALE

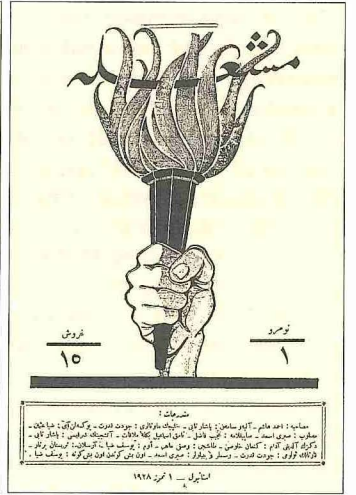
(مشعله)

Sanat ve edebiyat dergisi.

On beş günde bir çıkan ve 1 Temmuz – 15 Ekim 1928 tarihleri arasında toplam sekiz sayı yayımlanan derginin sahibi ve mesul müdürü Yusuf Ziya'dır (Ortaç). Dergi esas itibarıyla, 1928'de neşrettikleri ortak kitaba ve meydana getirdikleri edebî gruba Yedi Meş'ale adını vermiş olan Sabri Esat (Siyavuşgil), Yaşar Nabi (Nayır), Muammer Lutfi (Bahşi), Vasfi Mahir (Kocatürk), Ziya Osman (Saba), Cevdet Kudret (Solok) ve Kenan Hulûsi'nin (Ko-

Meş'ale'nin ilk ve son sayılarının kapakları

ray) edebî faaliyetlerini devam ettirmek niyetiyle çıkarılmıştır. Söz konusu ortak kitabın hem Türkiye'de hem Türkiye dışında ilgi görmesinden cesaret alan bu genç edebiyatçılar bir yayın organına kavuşmak isteyince Yusuf Ziya bunlar için *Meş'ale*'yi çıkarmaya başlar. Fakat alfabe değişikliği süreli yayınların basımını ve okunmasını güçleştirince dergi 8. sayıdan sonra neşredilmez. Bununla birlikte Yusuf Ziya derginin kapanmasına sebep olan alfabe değişikliğini alkışlamıştır (nr. 4, s. 16). *Meş'ale*'nin son iki sayısının ilk sayfaları ile 6-8. sayılarının kapakları Latin harfleriyledir.

Yedi Meş'aleciler'den Kenan Hulûsi hikâyecî, diğerleri şair ve dolayısıyla bu hareket de büyük ölçüde şiir hareketi olduğu için dergi şiir ağırlıklıdır. *Meş'ale*'deki elli dört manzum parçanın çoğu Yedi Meş'ale'nin Muammer Lutfi dışındaki beş şairine aittir. Ayrıca Necip Fazıl (Kısakürek), Ahmet Kutsî (Tecer), Ömer Bedreddin (Uşaklı), İlhamî Bekir (Tez), Sâlih Zeki (Aktay), Galip Naşit, Nazif Selâhaddin gibi devrin bazı şairleri de *Meş'ale*'de şiirler yayımlamıştır. Hikâyede ise Kenan Hulûsi yanında zaman zaman Sabahattin Ali de görünmektedir. Derginin diğer önemli bir faaliyeti her sayıda bir edebiyatçının tanıttığı biyografi ve tenkit yazıdır. Reşat Nuri'nin (Güntekin) *Damga* adlı romanı hakkındaki Fransızca'dan intihal olduğu iddiası Peyami Safa, Köprülüzâde Mehmed Fuad, Ercüment Ekrem (Talû), Mahmud Yesâri ve Aka Gündüz'ün yazılarıyla gündemde tutulmuştur.

Ahmed Hâşim derginin ilk sayısında Yedi Meş'aleciler'i tanıtırken, "Şair kaleminden çok ressam fırçasıyla çalışan bu gençlerde his ve muhayyileden ziyade gözün rü'yet kabiliyeti yeni bir hususiyet teş-

kil ediyor" demektedir ki dergide yayımlanan şiirlerde de parnasyenlerin resme has gözlem ve hassasiyetleri dikkati çekmektedir. Yusuf Ziya da *Meş'ale*'nin halis bir sanat mecmuası olacağını, onun sayfalarında edebiyatın ukalâlarından, mûsikinin dedikodularından, resmin iddialarından ziyade mahsullerinin bulunacağını söylemiş ve daha çok yeni imzalara açık tutulacağını vurgulamıştır (nr. 1, s. 16). Gerçekten *Meş'ale* bu programa uygun bir yayın yapmıştır.

Dergide çıkan yegâne tefrika Kenan Hulûsi'nin *Ceylan Sesi* adlı romanıdır (nr. 3-8), fakat roman bitmeden dergi kapanmıştır. Resim sanatına karşı da ilgi duyulan dergide Sanâyi-i Nefîse Mektebi müdürü ressam Nâmîk İsmail ile (Yeğenoğlu) yapılan bir mülâkat yayımlanmıştır. Yukarıda adı geçenler dışında *Meş'ale*'de görülen diğer imzalar şunlardır: A. Gaffar, Bedreddin (Tuncel), Mehmed Rauf, Suad Derviş (Baraner), İlhamî Bey, Faruk Nafiz (Çamlıbel), Kâmuran Şerif.

BİBLİYOGRAFYA :

Hüseyin Tuncer, *Yedi Meşaleciler*, İzmir 1994, s. 10-12; Gülcan Yücel, *Yedi Meşale Hareketi ve Yedi Meşaleciler* (mezuniyet tezi, 1995), Cumhuriyet Üniversitesi Fen - Ed. Fak. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, s. 19-28; Yaşar Nabi Nayır, "Yarım Yüzyıllık Bir Olayı Anış", *Varlık*, sy. 847, İstanbul 1978, s. 2; Cevdet Kudret Solok, "50. Yıldönümünde Yedi Meşale Üzerine Anılar", a.e., sy. 847 (1978), s. 3-6; Behçet Necatigil, "Yedi Meşalecileri Anarken", a.e., sy. 847 (1978), s. 7; Giacomo A. Caretto, "Meşale'nin İtalya'da Yankılanı", a.e., sy. 847 (1978), s. 8-10; Hikmet Dizdaroğlu, "50. Yılında Yedi Meşale: Kısa Süren Bu Etkinlik Dikkatleri Yazınımızın Aksayan Noktalanna Çekti", *Milliyet Sanat Dergisi*, sy. 271, İstanbul 1978, s. 10-11, 21; Olcay Öneroy, "Cumhuriyet Döneminin İlk Edebî Topluluğu: Yedi Meşaleciler", *TDe.*, XI/1 (1993), s. 37-49; Tanju Oral, "Meşale", *TDEA*, VI, 293.

NAZIM H. POLAT